Do druku nr 2698

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Mirosław Wróblewski

Warszawa, **30 czerwca 2026**

DPNT.401.275.2026.WL.NP

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z 16 czerwca 2026 r., znak: SPS-III.020.181.4.2026, działając na podstawie art. 57 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679[1] oraz art. 51 ustawy o ochronie danych osobowych[2], uprzejmie informuję, że do przedstawionego **rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz niektórych innych ustaw**, dalej: projekt ustawy, Prezes Urzędu Ochrony Danych jako organ nadzorczy wskazuje następujące uwagi.

Na wstępie należy zaznaczyć, że projekt ustawy nie został przesłany organowi nadzorczemu do zaopiniowania przez projektodawcę na etapie prac rządowych, lecz dopiero na etapie prac sejmowych. Pominięcie Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w procesie opiniowania projektu ustawy na etapie rządowym może rodzić konsekwencje dla całego systemu ochrony danych osobowych poprzez wprowadzenie (uchwalenie) przepisów, które nie będą gwarantowały właściwego poziomu ochrony danych, z uwagi na skrócony czas na rzetelną analizę projektu oraz możliwość dyskusji oraz ograniczoną możliwość uzgodnienia treści przepisów z ich twórcami. Niemniej jednak pragnę docenić, że w ostatnich dniach Prezes UODO uzyskał taką szansę, uczestnicząc w

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016, str. 1 ze zm.).
[2] Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.).

spotkaniu w dniu 23 czerwca br. na zaproszenie sekretarz stanu w Ministerstwie Pracy, Rodziny i Polityki Społecznej oraz w trakcie spotkań roboczych z ministerstwem.

1. Ochrona wizerunku dzieci.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych z zadowoleniem przyjmuje, że przedmiotem obecnych rządowych prac legislacyjnych jest ochrona wizerunku najmłodszych dzieci.

Jak wynika z projektowanego **art. 3a ust. 3** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3: „Podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej **nie może, nawet w przypadku wyrażenia zgody przez rodzica, udostępniać publicznie wizerunku dziecka** objętego opieką w prowadzonym przez ten podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej.". **W przypadku naruszenia** ww. regulacji, **tj. publicznego udostępnienia wizerunku dziecka objętego opieką – „organ sprawujący nadzór zobowiązuje podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w wyznaczonym terminie."** (art. 57 ust. 1 pkt 6 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3), a jeżeli ww. nieprawidłowości nie zostaną usunięte wójt, burmistrz lub prezydent miasta **wykreśla z rejestru żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej** (art. 57 ust. 5 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3).

Uzasadnienie do przedstawionego projektu ustawy wskazuje, że: „Celem projektowanych przepisów jest zapewnienie skuteczniejszej ochrony prywatności, bezpieczeństwa oraz dobra dzieci objętych opieką w instytucjach opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez wprowadzenie zakazu publikowania ich wizerunku przez osoby prowadzące te instytucje, niezależnie od zgody wyrażonej przez rodziców lub opiekunów prawnych. Dzieci objęte opieką żłobkową należą do grupy szczególnie wrażliwej i wymagają najwyższego poziomu ochrony prawnej. Ze względu na bardzo młody wiek nie są one w stanie świadomie wyrazić zgody na rozpowszechnianie swojego wizerunku ani ocenić konsekwencji publikacji zdjęć lub nagrań w Internecie i mediach społecznościowych.".

Ochrona danych osobowych dzieci została również przyjęta przez unijnego prawodawcę w motywie 38 rozporządzenia 2016/679[3]. **Dlatego też troska o prawa dzieci do prywatności i ochrony ich danych osobowych (w tym ich wizerunku) jest jednym z kluczowych priorytetów działalności Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych**, ponieważ – co również często podkreśla organ ochrony danych w opiniach oraz publikowanych materiałach – konsekwencje publikacji wizerunków nieletnich mogą być bardzo negatywne w skutkach, tj. stanowić pożywkę m.in. dla hejtu, cyberprzemocy, czy też krzywdzących deepfake'ów.

[3] „Szczególnej ochrony danych osobowych wymagają dzieci, gdyż mogą one być mniej świadome ryzyka, konsekwencji, zabezpieczeń i praw przysługujących im w związku z przetwarzaniem danych osobowych. Taka szczególna ochrona powinna mieć zastosowanie przede wszystkim do wykorzystywania danych osobowych dzieci do celów marketingowych lub do tworzenia profili osobowych lub profili użytkownika oraz do zbierania danych osobowych dotyczących dzieci, gdy korzystają one z usług skierowanych bezpośrednio do nich".

Organ nadzorczy zauważa także, że w przypadku dziecka istotną rolę ochronną pełnią również przepisy zawarte w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym[4]. Z przepisów tych jasno wynika, że rodzicom przysługuje władza rodzicielska, która powinna być wykonywana zgodnie z określonymi zasadami. W imieniu dzieci zgody na rozpowszechnianie wizerunku udzielają ich rodzice lub opiekunowie prawni, jednakże nie mają oni nieograniczonego prawa dysponowania wizerunkiem swojego potomstwa, ponieważ muszą kierować się przede wszystkim jego dobrem.

Z uwagi na powyższe należy pozytywnie ocenić próbę ograniczenia publikowania wizerunków dzieci przez placówki opiekuńcze. Niemniej – po wnikliwej analizie przedstawionych przez Kancelarię Sejmu RP przepisów – organ nadzorczy wskazuje, że proponowana regulacja wymaga doprecyzowania, dlatego też zgłasza poniższe wątpliwości do projektowanego brzmienia art. 3a ust. 3 i 4 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3.

W treści **ust. 3** projektodawca posługuje się pojęciem „**udostępnienia publicznego**". Użyte sformułowanie nie precyzuje na czym ma polegać konkretny proces przetwarzania danych, tj. czy jest to pojęcie tożsame z udostępnieniem czy też rozpowszechnieniem wizerunku dziecka, czy też zamiarem projektodawcy jest stworzenie nowego sposobu przetwarzania danych. **Zauważyć należy, że udostępnienie danych nie jest pojęciem tożsamym z ich rozpowszechnieniem.** Udostępnienie danych polega na ich przekazaniu konkretnemu (możliwemu do zidentyfikowania) odbiorcy, który w wyniku przetwarzania danych osobowych staje się ich administratorem. Natomiast rozpowszechnienie to upublicznienie danych nieokreślonemu gronu odbiorców. Oznacza to, że dane te stają się jawne dla każdego, czego konsekwencją jest utrata nad nimi kontroli, co z kolei zwiększa ryzyko naruszenia prywatności podmiotów danych.

Powyższe wątpliwości interpretacyjne prowadzą do wniosku, że projektodawca (ustawodawca) w projektowanym przepisie zastosował nieprecyzyjną terminologię, w wyniku czego zaproponował nowe (bliżej nieokreślone) operacje na danych osobowych dzieci, których próba wyjaśnienia i doprecyzowania ma miejsce w treści w ust. 4 w art. 3a.

Dodatkowo wątpliwości organu nadzorczego budzi odniesienie się do wcześniej **wyrażonej zgody**, która może wprowadzać w błąd przyszłych wykonawców projektowanych norm, a przede wszystkim rodziców co do istniejących podstaw prawnych przetwarzania nie tylko wizerunku, ale również innych danych osobowych ich potomstwa. Przypomnieć należy, że **zgoda, o której mowa w przepisach o ochronie danych osobowych, może być podstawą przetwarzania danych tylko wtedy, gdy nie występują inne przesłanki legalizujące. Zgoda udzielona przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych, powinna być wyrażona wprost, określać osobę, która zgody udziela oraz osobę, której dane osobowe mają być udostępnione. Osoby te muszą wiedzieć komu udzielają zgody na przetwarzanie danych i jaki jest ich zakres. Powinny też wiedzieć przez jaki okres i w jakim celu dane te będą przetwarzane.** Natomiast z treści projektu ustawy można wnioskować, że właściwie ustawodawca dąży do stworzenia konstrukcji prawnej celem realizacji przesłanki określonej w art. 6 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679 (przetwarzanie danych niezbędne

[4] Art. 92 i 95 ustawy z dnia 25 lutego 1964 roku – Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz. U. z 2026 r. poz. 236).

do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze), co jest zdecydowanie właściwszym rozwiązaniem z punktu widzenia zagwarantowania wprost w przepisach rangi ustawy określonego wzorca przetwarzania (w tym przypadku niedopuszczalność publikowania/rozpowszechniania). W takim przypadku, rozważenia wymaga raczej doprecyzowanie procesów przetwarzania opartych dotychczas o zgodę podmiotów danych (opiekunów prawnych małoletnich). Równocześnie z projektowanych przepisów nie wynika, aby prawodawca rozważał wprowadzenie przepisów wskazujących na konieczność usunięcia danych przetwarzanych w oparciu o taką zgodę i to zarówno, gdy dotychczasową podstawą przetwarzania danych była zarówno zgoda wyrażona w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/679, czy też zgoda wynikająca z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych[5] (w szczególności art. 81 tej ustawy). Przypomnieć należy, że zgoda, o której mowa w tym ostatnim akcie, nie konsumuje zgody na gruncie przepisów rozporządzenia 2016/679. Są to dwa różne oświadczenia woli o różnym zakresie przedmiotowym[6]. Nie została również przewidziana regulacja odnosząca się do powstania przepisu przejściowego w tym zakresie. Reasumując, **cel tego przepisu w obecnym jego brzmieniu jest niezrozumiały** i nie jest również jasne, czy ma on stanowić pewnego rodzaju wyjątek od przepisów dedykowanych ochronie wizerunku, czy też przepisów o ochronie danych osobowych dedykowanych zgodzie na przetwarzanie danych osobowych z art. 6 ust. 1 lit, a rozporządzenia 2016/679. Podkreślić należy, że tworzenie rozwiązań nieprecyzyjnych może niepewność co do rzeczywiście obowiązującego poziomu prawnej ochrony danych, co z pewnością nie jest zamiarem twórców przedmiotowego projektu ustawy.

Dlatego też organ nadzorczy proponuje, aby projektodawca dokonał pogłębionej analizy w tym zakresie i **rozważył przeformułowanie ust. 3** w taki sposób, aby nie zawierał on sformułowania „nawet w przypadku wyrażenia zgody przez rodzica" oraz aby przepis ten odnosił się wprost do udostępniania jako sposobu przetwarzania danych, w sytuacji, gdy taki właśnie był zamiar projektodawcy. Będzie to zgodne z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych osobowych, gdyż aktualnie projektodawca zdaje się dostrzegać wyłącznie aspekt oświadczenia woli, o którym mowa w przepisach ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, posługując się zarówno pojęciem publicznego udostępnienia, który w tym akcie odnosi się jednak nie do danych osobowych, a do utworu i pojęciem zgody na takie publiczne udostępnienie.

Zgodnie z **ust. 4**: „Udostępnienia publicznego wizerunku dziecka nie stanowi udostępnienie wizerunku dziecka: 1) stanowiącego jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza; 2) objętego opieką w prowadzonym przez dany podmiot żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej wyłącznie rodzicom dzieci objętych opieką w tym żłobku, klubie dziecięcym lub punkcie opieki dziennej."

Zaproponowane rozwiązanie w ocenie organu nadzorczego nie jest ukształtowane w sposób przejrzysty dla przyszłych wykonawców tej normy. Stanowi ono próbę przeniesienia rozwiązań zawartych w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych – w której występuje pojęcie udostępnienia publicznego – na grunt przepisów szczególnych,

---

[5] Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2025 r. poz. 24).
[6] Por. wyrok NSA dotyczący wyodrębnienia zgody na świadczenie usług droga elektroniczną od zgody na przetwarzanie danych osobowych, sygn. akt III OSK 161/21.

tj. ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 – w odniesieniu do pkt 1. Aktualne w tym zakresie pozostają uwagi wyrażone powyżej. Zauważyć wszak należy, że przepisy prawa autorskiego powstały na wiele lat przed rozpoczęciem stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych i dotychczas nie zostały wprowadzone zmiany mające na celu dostosowanie np. art. 81 prawa autorskiego do art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/679. Brak bezpośredniej harmonizacji przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (z 1994 roku) z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych (z 2016 roku) rodzi w praktyce istotne problemy interpretacyjne.

Ma to kluczowe znaczenie także z punktu widzenia zapewnienia projektowanej normy zgodności z zasadą celowości (art. 5 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2016/679). Zgoda, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. a rozporządzenia 2016/679 zawsze bowiem musi się odnosić do ściśle określonego celu (art. 7 ogólnego rozporządzenia 2016/679), gdy **tymczasem oświadczenie woli, o którym mowa w przepisach o prawie autorskim i prawach pokrewnych, odnosi się do procesu rozpowszechniania wizerunku jako swoistej rezygnacji z przysługującego prawa autorskiego, ale nie prawa do ochrony danych osobowych.**

Odnośnie do **ust. 4** organ nadzorczy rekomenduje zatem, aby regulacja wskazywała dla realizacji **jakich celów** ma dochodzić do przekazywania wizerunku dzieci, a także **jakie będą (mogą być) kanały udostępnienia wizerunku dzieci ich rodzicom**. Obecna treść art. 3a ust. 4 pkt 2 pozostawia możliwość przekazywania wizerunków dzieci zarówno na zamkniętych grupach w mediach społecznościowych, czy też za pomocą aplikacji mobilnych. Prezes UODO – mając na uwadze konieczność zagwarantowania maksymalnego poziomu ochrony danych osobowych najmłodszych – proponuje, aby projektodawca (ustawodawca) rozważył uzupełnienie/ zmianę ww. przepisu o postanowienie wskazujące, że udostępnienie rodzicom wizerunków ich dzieci następuje wyłącznie z wykorzystaniem środków komunikacji/narzędzi, które zapewniłyby uwierzytelnienie odbiorcy (rodzica) oraz dawały możliwość ograniczenia dostępu jedynie do osób uprawnionych. Ponadto, celem stworzenia spójnych regulacji należałoby ujednolicić użyte sformułowania dotyczące dokonywania operacji na danych osobowych (w zakresie stosowanej terminologii) – analogicznie jak zostało to powyżej przedstawione odnośnie do ust. 3.

Podkreślić należy, że w przypadku, o którym mowa w pkt 1 ust. 4, tj. gdy mamy do czynienia z **wizerunkiem dziecka stanowiącym jedynie szczegół całości** takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza – zastosowanie mają również przepisy o ochronie danych osobowych. Nie ma to bowiem znaczenia, czy wizerunek dziecka będzie stanowił element całości, czy też będzie wyodrębniony. Nawet niewielki fragment zdjęcia (nagrania) dziecka, który będzie zawierał unikalne elementy jego wizerunku, może zostać wykorzystany przez system sztucznej inteligencji (AI) m.in. do odtworzenia cech twarzy, wygenerowania nowego, realistycznego wizerunku, czy też tworzenia materiałów wykorzystywanych do cyberprzemocy. Dodatkowym zagrożeniem jest całkowita utrata kontroli nad dalszym obiegiem wygenerowanych materiałów oraz brak możliwości usunięcia danych po ich wykorzystaniu do trenowania modeli AI. Pamiętać należy, że wizerunek może zostać uznany za szczególną kategorię danych osobowych – dane

biometryczne, których przetwarzanie jest na gruncie rozporządzenia 2016/679 co do zasady zabronione.

Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych rekomenduje, aby projekt przewidywał podwyższone standardy ochrony danych osobowych dzieci. **Dlatego też proponuję, aby regulacje w tym zakresie dotyczyły również możliwości wtórnego wykorzystywania zdjęć dzieci do celów innych niż pierwotny cel przetwarzania.** Dodatkowo rekomenduję, **aby projektowane regulacje ograniczały możliwość wykorzystywania wizerunku dzieci do testowania, trenowania czy też zasilania systemów AI.** W celu wyeliminowania luk prawnych, **ochrona ta powinna obejmować nie tylko pełny wizerunek, ale także jego części, fragmenty oraz unikalne cechy fizyczne. Niedopuszczalne jest wykorzystywanie tych elementów jako danych wejściowych do generowania wizerunków syntetycznych, hybrydowych czy fikcyjnych postaci (tzw. deepfakes), nawet jeśli efekt końcowy nie pozwala na bezpośrednią identyfikację konkretnego dziecka.**

Powyższe uwagi odnoszą się również do projektowanego art. 74e ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

2. Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi do lat 3.

Wątpliwości budzi rozwiązanie zaproponowane w **art. 6c** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, które stanowi delegację ustawową i przewiduje, że: „Minister właściwy do spraw rodziny określi, w **drodze rozporządzenia, szczegółowe standardy opieki** sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3, w tym niezbędne standardy i fakultatywne standardy, uwzględniając działania, jakie mają być podejmowane wobec dziecka przy realizacji standardów, oraz biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia dzieciom w wieku do lat 3 wysokiej jakości opieki dostosowanej do ich potrzeb rozwojowych.".

Dla organu ochrony danych nie jest jasne, czy na podstawie tego przepisu aktem rangi rozporządzenia projektodawca chce uregulować również kwestie dotyczące przetwarzania danych osobowych. Powoduje to szereg wątpliwości zwłaszcza w świetle art. 51 Konstytucji RP (w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP), tj. prawa obywateli do ochrony danych osobowych[7], wymagającego jednoznacznie **przepisów ustawowych** dla ustanowienia obowiązku przetwarzania danych osobowych i spełnienia warunku niezbędności w demokratycznym państwie prawnym. Dlatego też, jeżeli w ww. standardach będą regulacje dotyczące przetwarzania danych osobowych powinny one być wskazane wprost w ustawie, która z uwagi na charakter źródła prawa będzie stanowiła wyższy poziom ochrony, niż akt wykonawczy.

[7] Zgodnie z art. 51 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej: 1. Nikt nie może być obowiązany inaczej niż na podstawie ustawy do ujawniania informacji dotyczących jego osoby. 2. Władze publiczne nie mogą pozyskiwać, gromadzić i udostępniać innych informacji o obywatelach niż niezbędne w demokratycznym państwie prawnym. 5. Zasady i tryb gromadzenia oraz udostępniania informacji określa ustawa.

3. Weryfikacja uprawnień.

Projektowane zmiany w przepisach ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w **art. 16, 18, 18a oraz 18aa** dotyczą wymagań oraz weryfikacji spełniania określonych warunków przez dyrektora żłobka, osobę kierującą pracą klubu dziecięcego oraz osobę, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2, opiekuna, pielęgniarkę, położną, wolontariusza w żłobku lub klubie dziecięcym lub inną osobę zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym.

Nie budzi wątpliwości fakt, że ww. osoby powinny spełniać określone kryteria, niemniej z projektowanych przepisów nie wynika **w jaki sposób dokonywane jest ich sprawdzenie oraz na podstawie jakich dokumentów, czy też innych zasobów (rejestrów publicznych)**. Przepisy te mają charakter blankietowy i wskazują jedynie jaki podmiot ma obowiązek weryfikacji spełniania wskazanych w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3 kryteriów, tj. podmiot prowadzący odpowiednio żłobek lub klub dziecięcy i wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Odnośnie do warunku określonego w **art. 18 ust. 1 pkt 1**, tj. rękojmi należytego sprawowania opieki nad dziećmi, wątpliwości budzi sposób jej weryfikowania – z uwagi na to, że stanowi ona pojęcie nieostre i rodzi poważne problemy interpretacyjne. Przepisy nie definiują, jakimi konkretnie danymi (za pomocą jakich dokumentów lub informacji, jakich źródeł danych) można tę rękojmię wykazać. Nie powinno przy tym dochodzić do konfliktu między weryfikacją etyki konkretnych osób a zasadami legalizmu i minimalizacji danych wynikającymi z rozporządzenia 2016/679.

Szereg zastrzeżeń organu nadzorczego budzą propozycje warunków zawartych w **art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3**, które odnoszą się do osoby, która nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona (pkt 2), a także dotyczą wypełniania przez nią obowiązku alimentacyjnego (pkt 3). Taka regulacja pozostawia wykonawcom tych przepisów możliwość przetwarzania w dowolny sposób oraz w dowolnym zakresie bliżej nieokreślonych danych i informacji na temat osób wskazanych w art. 18 ust. 1, ponieważ projektodawca nie wskazuje w przepisie, że weryfikacja ww. warunków będzie odbywała się na podstawie dokumentu przedstawionego przez ww. osoby.

Powyższa uwaga dotyczy także **art. 36a ust. 3** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Podobne wątpliwości dotyczą **weryfikacji uprawnień rodziców oraz wolontariuszy pełniących rolę osoby wspomagającej dziennego opiekuna**.

Artykuł 38 ust. 5 pkt 1 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 stanowi, że: „Osobą wspomagającą dziennego opiekuna może być: 1) **rodzic** (...) – o ile odbyli nie wcześniej niż 2 lata przed rozpoczęciem wykonywania zadań osoby wspomagającej dziennego opiekuna szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy", a zgodnie z art. 38 ust. 7 ww. ustawy: „Dzienny opiekun przy sprawowaniu opieki nad dziećmi może korzystać z pomocy **wolontariuszy**".

Zgodnie z **art. 47j pkt 10 lit. b** ww. ustawy **rejestr**, w części dotyczącej danych o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek, **zawiera**

oświadczenie podmiotu prowadzącego punkt opieki dziennej **o weryfikacji spełniania przez** dziennego opiekuna zatrudnianego przez podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 1, **osobę wspomagającą dziennego opiekuna** i **wolontariusza warunków, o których mowa w art. 39 ust. 1** (wymogi względem dziennego opiekuna). Projektowane przepisy nie wskazują na jakiej podstawie, za pomocą jakich danych i dokumentów będzie odbywała się weryfikacja, czy rodzic oraz wolontariusz mający pełnić rolę osoby wspomagającej dziennego opiekuna spełnia kryteria z art. 39 ust. 1.

Dodatkowo powstała rozbieżność art. 38 ust. 5 pkt 1 z art. 20, który stanowi, że „Rodzice dzieci uczęszczających do żłobka lub klubu dziecięcego mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych odpowiednio w żłobku lub klubie dziecięcym, jeżeli zostali poinformowani o zasadach udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz o standardach opieki określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 6c dotyczących odpowiednio żłobka lub klubu dziecięcego." – w zakresie spełnienia kryterium dotyczącego bycia poinformowanym o zasadach udzielania dziecku pierwszej pomocy, a obowiązkiem odbycia odpowiedniego szkolenia w tym zakresie.

4. Umowa o świadczenie usług.

Wątpliwości wywołuje projektowany **art. 36a ust. 4** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, przewidujący, że: „Umowa o świadczenie usług, o której mowa w ust. 2 pkt 1, określa **w szczególności**:

1) strony umowy;
2) cel i przedmiot umowy;
3) czas i miejsce sprawowania opieki;
4) liczbę dzieci powierzonych opiece;
5) obowiązki dziennego opiekuna;
6) warunki czasowego niesprawowania opieki, w szczególności związanego z wypoczynkiem dziennego opiekuna;
7) wysokość wynagrodzenia oraz sposób i termin jego wypłaty;
8) czas, na jaki umowa została zawarta;
9) warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy."

Projektowana regulacja we wstępie do wyliczenia elementów i informacji, które ma zawierać umowa, zawiera sformułowanie „w szczególności". **Tak ukształtowana norma ma otwarty charakter odnoszący się do procesów przetwarzania danych osobowych.** Pozostawienie przepisu w obecnym brzmieniu zezwoli na zamieszczanie w umowie o świadczenie usług dowolnych informacji, w tym danych osobowych, m.in. dziennego opiekuna, które obecnie nie są wystarczająco zdefiniowane, ani możliwe do zdefiniowania.

Zaproponowany przepis **nie spełnia wymogu przejrzystości**, zwłaszcza dla osób, których dane dotyczą, jak i dla wykonawcy normy, gdyż zakres informacji ma jedynie charakter przykładowy, otwarty i nieograniczony, przez co jest niezgodny z zasadami:

zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości (art. 5 ust. 1 lit. a)[8] oraz minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679)[9].

Uzasadnionym jest zatem **doprecyzowanie projektowanej regulacji przez wyeliminowanie sformułowania „w szczególności"**, aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych i przetwarzania informacji, w tym danych osobowych dziennego opiekuna, w zakresie szerszym niż jest to niezbędne dla realizacji celu ustawy.

Projektowane przepisy powinny być przekonstruowane w taki sposób, by adresaci normy, w tym jej wykonawcy nie mieli wątpliwości co do tego, **jakie dane może i powinien przetwarzać** punkt opieki dziennej w umowie zawieranej z dziennym opiekunem.

5. System teleinformatyczny dla realizacji celów ustawy.

Powyższa uwaga dotycząca tworzenia norm o charakterze otwartym odnosi się również projektowanego art. 62a ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, zawierającego zwrot „w szczególności", który dotyczy funkcjonalności systemu teleinformatycznego zapewnionego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych służącego do realizacji ustawy przez gminę, wojewodę, ministra właściwego do spraw rodziny, podmioty zamierzające prowadzić żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej oraz podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej.

Projektowany **art. 62a ust. 1** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zakłada, że: „Zakład Ubezpieczeń Społecznych **zapewnia system teleinformatyczny służący do realizacji ustawy** przez gminę, wojewodę, ministra właściwego do spraw rodziny, podmioty zamierzające prowadzić żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej oraz podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej."

Zgodnie z **art. 62b ust. 1 ww. ustawy**: „Administratorem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, jest Zakład Ubezpieczeń Społecznych." Dodatkowo **art. 47s** ww. ustawy stanowi, że: „Dostęp do rejestru, po zalogowaniu się do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, w sposób określony w art. 62c, nadaje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.".

Nie jest jasne, **jaką rolę – w odniesieniu do przepisów o ochronie danych osobowych – pełni Zakład Ubezpieczeń Społecznych**. Konieczne jest doprecyzowanie w projektowanych przepisach jaką faktycznie rolę pełni „administrator systemu teleinformatycznego" w procesie przetwarzania danych w tym systemie, w szczególności gdy miałoby dochodzić do współadministrowania danymi. Dookreślić trzeba na czym polega współadministrowanie w konkretnym przypadku, jak kształtują się zakresy odpowiedzialności za dane poszczególnych podmiotów biorących udział w przetwarzaniu danych. **Przepisy ustawy powinny określać obowiązki współadministratorów, czy też oddzielnie każdego z administratorów – jeżeli jest ich kilku, a nie pozostawiać je do swobodnej decyzji tym podmiotom, zwłaszcza, że realizują one zadania w interesie**

[8] Dane osobowe muszą być przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dane dotyczą ("zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość").
[9] Dane osobowe muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane ("minimalizacja danych").

publicznym i powinny działać na podstawie i w granicach przejrzystych i wyczerpujących przepisów prawa.

Treść art. 62b ust. 1 budzi wątpliwości, czy na tej podstawie ZUS nie będzie wykorzystywał danych osobowych przetwarzanych w obsługiwanym systemie teleinformatycznym dla realizacji innych (własnych) celów, niż te które wynikają z projektu ustawy. Tym samym organ nadzorczy poddaje pod wątpliwość, czy na tej podstawie będzie mogło dochodzić do łączenia baz danych zawartych w rejestrach publicznych. Zauważyć należy, że **łączenie baz danych jest jednym z głównych mechanizmów prowadzących do profilowania osób**, gdyż pozwala na zestawienie rozproszonych informacji w celu stworzenia kompletnego obrazu zachowań, preferencji lub cech danej osoby – co na gruncie rozporządzenia 2016/679 odnosi się do zautomatyzowanego przetwarzania danych (art. 4 pkt 4)[10]. Istotne jest także określenie jak będzie zapewnione poszanowanie zasady rozliczalności – jeśli ZUS będzie sam sobie udostępniał dane osobowe, których nie jest wyłącznym administratorem (art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679), kto będzie oceniał niezbędność danych w określonych celach, proporcjonalność danych służących celom tego administratora, którego wiodąca rola skoncentrowana jest jednak na zapewnieniu systemu służącego obsłudze realizacji zadań realizowanych przez innych administratorów na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

6. Rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Bezpieczeństwo rejestrów publicznych.

6.1. Uwaga do art. 47h ust. 3 i 4

Zgodnie z projektowanym **art. 47h ust. 1** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej prowadzi, przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1**, rejestr instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3**, zwany dalej „rejestrem", obejmujący:

1) dane o żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej;
2) dane o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek;
3) informacje dotyczące finansowania zadań wynikających z ustawy."

Wątpliwości budzą **ust. 3 i 4** ww. przepisu, zgodnie z którymi: „Wójt, burmistrz lub prezydent miasta publikuje rejestr za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1." (ust. 3), „Dane zawarte w rejestrze są publikowane przy użyciu systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1, na stronach podmiotowych właściwej gminy oraz ministra właściwego do spraw rodziny." (ust. 4). Choć sam zakres przedmiotowy tych danych jest znany – będą to m.in. dane o zatrudnieniu – to

[10] Zgodnie z art. 4 pkt 4 rozporządzenia 2016/679: "profilowanie" oznacza dowolną formę zautomatyzowanego przetwarzania danych osobowych, które polega na wykorzystaniu danych osobowych do oceny niektórych czynników osobowych osoby fizycznej, w szczególności do analizy lub prognozy aspektów dotyczących efektów pracy tej osoby fizycznej, jej sytuacji ekonomicznej, zdrowia, osobistych preferencji, zainteresowań, wiarygodności, zachowania, lokalizacji lub przemieszczania się.

nie jest jasne, **czy publikowane informacje będą zawierały wszystkie dane osobowe zgromadzone w rejestrze, czy też część danych i informacji nie będzie podlegało ujawnieniu**, tak jak zostało to wskazane w projektowanym art. 47l ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 w odniesieniu do stron podmiotowych gminy prowadzącej rejestr i ministra właściwego do spraw rodziny. Jeżeli zamiarem projektodawcy jest stworzenie rejestru, który będzie miał charakter jawny, ale będzie zawierał wyłączenia odnośnie do publikowania określonych informacji stanowiących dane osobowe, to projektowany przepis powinien to jednoznacznie wskazywać. Rodzi się zatem pytanie, czy projekt przepisów dotyczących publikowania rejestru został poddany analizie pod kątem wytycznych opracowanych przez Ministra Cyfryzacji, który opracował rekomendacje dla osób projektujących rejestry publiczne oraz przepisy prawne będące podstawą działania tych rejestrów. Dokument ten zawiera dobre praktyki w zakresie tworzenia, rozwoju oraz regulacji nowych, a także modyfikowanych rejestrów. Jego celem jest wsparcie osób projektujących rejestry publiczne oraz przepisy prawne będące podstawą działania tych rejestrów.

Proponowane w projekcie ustawy rozwiązania dotyczą materii przetwarzania danych osobowych za pomocą **rejestru instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3**, co wiąże się z przetwarzaniem danych osobowych przy zastosowaniu nowych technologii, na dużą skalę, tak więc:

- powinien być objęty **testem prywatności**, w tym **oceną skutków dla ochrony danych** (art. 25 ust. 1 oraz 35 ust. 1 i ust. 10 rozporządzenia 2016/679), służącymi ocenie ryzyka naruszenia praw lub wolności podmiotów danych – ze względu na:
  - ww. sposoby przetwarzania danych osobowych dzieci oraz rodziców dzieci uczęszczających do żłobka, klubu dziecięcego lub punktu opieki dziennej, a także osób zatrudnionych w ww. podmiotach,
  - charakter przetwarzanych w tym systemie danych osobowych dzieci, które stanowią – w rozumieniu art. 9 ust. 1 rozporządzenia 2016/679 – szczególne kategorie danych, tj. dotyczących zdrowia (informacja, czy dziecko jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki),
- **zgromadzenie tak dużej ilości danych osobowych** – odnoszących się do tak wielu rodzajów dokumentów: potwierdzających tożsamość, uprawnienia czy inne istotne okoliczności, jak np. potwierdzenie określonego wykształcenia, zebranych już dotąd w różnych i odrębnych rejestrach czy zasobach prowadzonych przez organy / podmioty publiczne – **samo w sobie powoduje poważne potencjalne ryzyko dla bezpieczeństwa tych danych oraz informacji**. Jest to rozwiązanie powodujące ryzyka naruszenia zasad ochrony danych osobowych, w tym art. 5 ust. 1 lit. f rozporządzenia 2016/679 (zasada integralności i poufności), ale i zagrożenia autentyczności danych.

Przeprowadzenie testu na etapie projektowania regulacji prawnych, tj. już w ramach oceny skutków regulacji, w związku z przyjęciem tej podstawy prawnej, pozwoli na szczegółowe rozeznanie ryzyk towarzyszących przetwarzaniu danych dla zachowania praw i wolności podmiotów danych oraz na wprowadzenie w przepisach prawa gwarancji, które te ryzyka będą eliminowały (art. 35 ust. 10 rozporządzenia 2016/679), a także na określenie jasnej i precyzyjnej podstawy prawnej przetwarzania danych osobowych (ich

pozyskiwania, gromadzenia, udostępniania). **Takie rozwiązanie przyczyni się więc do tworzenia przepisów w zgodzie z przepisami rozporządzenia 2016/679**.

Ze względu na bezpieczeństwo danych zawartych w rejestrze publicznym, o którym mowa w projekcie ustawy, a także ryzyko naruszenia praw i wolności osób fizycznych analizy wymagają kwestie związane z podatnością systemu na potencjalne **cyberataki i działania hybrydowe**. Rozpoznaniu (w drodze prawidłowo przeprowadzonego testu prywatności) konkretnych zagrożeń, powinno towarzyszyć wdrożenie skutecznych i adekwatnych środków prewencyjnych i ochronno-technicznych oraz organizacyjnych, skutecznie zapewniających integralność, poufność, ale również i prawidłowość danych, w tym odpowiednich środków bezpieczeństwa, szyfrowania, pseudonimizacji i anonimizacji danych osobowych.

Dodać należy, że **bezpieczeństwo rejestrów publicznych stanowi fundament bezpieczeństwa narodowego**. Publiczne (państwowe) bazy danych (np. rejestry) stanowią infrastrukturę krytyczną, a co za tym idzie, w sytuacji kiedy doszłoby do naruszenia ich bezpieczeństwa poprzez wyciek lub modyfikację danych w nich przetwarzanych mogłoby to doprowadzić do kradzieży tożsamości obywateli, a także utraty zaufania do instytucji publicznej, która taki rejestr prowadzi.

Z uwagi na szeroki zakres i charakter przetwarzanych w rejestrze danych osobowych konieczna będzie **stała (ciągła) analiza ryzyka,** która pozwoli na ustalenie **czy stosowane dotychczas środki techniczne i organizacyjne są wystarczające, czy też należy je zmienić.**

6.2. Uwaga do art. 47j pkt 9 lit. b

Przez wzgląd na realizację zasady minimalizacji danych wątpliwości organu nadzorczego budzi projektowany **art. 47j pkt 9 lit. b** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, który stanowi, że rejestr, w części dotyczącej danych o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych i punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek, zawiera informacje o osobach zatrudnionych w żłobkach, klubach dziecięcych lub punktach opieki dziennej oraz o dziennych opiekunach prowadzących działalność na własny rachunek obejmujące **płeć** ww. osób.

Nie jest jasne, w jakim celu w ww. rejestrze ma być przetwarzana informacja dotycząca **płci** osób zatrudnionych w ww. podmiotach, a także czy jest to informacja niezbędna. Również uzasadnienie do projektu ustawy tego nie precyzuje. Dlatego też warto, aby projektodawca rozważył zasadność projektowanego przepisu.

6.3. Pozostałe uwagi do projektowanego rozdziału 4b (Rejestr)

Celem zachowania przejrzystości, jednolitości oraz kompleksowości projektowanych regulacji warto, aby projektodawca rozważył dodatkowo zmiany w projektowanych przepisach, tj.:

- w **art. 47z ust. 3**, który brzmi: „Dane zawarte w rejestrze udostępniane do celów statystycznych są przekazywane w sposób uniemożliwiający identyfikację tożsamości osób, których dane te dotyczą." poprzez **wskazanie wprost, że dane będą przekazywane w sposób zanonimizowany** oraz doprecyzowanie jakim podmiotom będą udostępniane, czy będzie to Główny Urząd Statystyczny czy też inne konkretnie wskazane podmioty;
- w **art. 47z ust. 8 i 9** poprzez wskazanie dla realizacji jakich celów dane i informacje mają być przechowywane w rejestrze przez 10 lat. Pojawia się dodatkowo pytanie czy właściwa realizacja ww. celów byłaby możliwa ze skróconym okresem retencji danych;
- w **art. 47z ust. 6 pkt 4**, zgodnie z którym: „Dane i informacje zawarte w rejestrze Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia za pomocą systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 62a ust. 1 Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych". Aktualność zachowują wcześniej wyrażone uwagi. **Projektowany przepis budzi wątpliwości z związku z obowiązkiem realizacji zasady rozliczalności**, o której mowa w art. 5 ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, która nakłada na administratora obowiązek **udowodnienia przestrzegania przepisów rozporządzenia** 2016/679, i zgodnie z którą **ciężar udowodnienia spoczywa na określonym podmiocie, czy też instytucji**. Budzi to szereg wątpliwości, z uwagi na to, że ZUS nie jest jedynym administratorem danych osobowych przewarzanych w rejestrze – zgodnie z treścią proponowanego art. 47z ust. 1;
- w **art. 47t ust. 5 i 6 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3**, który przewiduje, że: „W przypadku gdy Zakład Ubezpieczeń Społecznych w związku z **prowadzonym na podstawie odrębnych przepisów postępowaniem powezmie informację o błędach w danych lub informacjach zawartych w rejestrze** lub o ich niezgodności ze stanem faktycznym, wzywa podmiot, który wprowadził te dane lub informacje do rejestru, do ich sprostowania w terminie 5 dni roboczych." (ust. 5); „Jeżeli podmiot, który wprowadził do rejestru dane lub informacje zawierające błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym, nie sprostuje danych lub informacji w terminie, o którym mowa w ust. 5, odpowiednio **dane lub informacje niezwłocznie prostuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.**" (ust. 6).

Dla organu nadzorczego nie jest jasne jakie postępowania, o których mowa w ust. 5, ma prowadzić ZUS, skoro zgodnie z przepisami projektu ustawy jego zadaniem jest zapewnienie systemu teleinformatycznego oraz do jakich danych i informacji w wyniku prowadzonego postępowania miałby on dostęp i dla realizacji jakich ściśle określonych celów. W oparciu o jaką procedurę wyjaśniającą takie dane będą prostowane, o jakie rejestry i zbiory danych osobowych i czyje. Nie wynika to z zaproponowanej treści ust. 6 i może prowadzić do realizacji przez ZUS kompetencji nie przyznanych mu na mocy obowiązujących przepisów prawa. ZUS nie jest podmiotem, który ma wyręczać innych administratorów w realizacji ich własnych zadań. Konieczne jest zatem przejrzyste ukształtowanie zakresu zadań i kompetencji oraz sposobu ich realizacji nie tylko z uwagi na przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, ale także z uwagi na

normy konstytucyjne (art. 31, 47 i 51 Konstytucji RP), jak i orzecznictwo sądów europejskich.

7. Podmioty pełniące rolę administratora i realizacja przez nich obowiązków wynikających z rozporządzenia 2016/679

Projektowany **art. 47z w ust. 1** wskazuje na podmioty pełniące rolę administratora danych przetwarzanych w rejestrze, tj. **wójt, burmistrz lub prezydent miasta** (pkt 1), **podmiot prowadzący** żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej (pkt 2), **minister właściwy do spraw rodziny** (pkt 3) oraz **wojewoda** (pkt 4).

W ocenie organu listę podmiotów pełniących ww. rolę należałoby uzupełnić jeszcze o **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** z uwagi na treść projektowanego **art. 62a ust. 1** ustawy o opiece na dziećmi w wieku do lat 3: „Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnia system teleinformatyczny służący do realizacji ustawy przez gminę, wojewodę, ministra właściwego do spraw rodziny, podmioty zamierzające prowadzić żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej oraz podmioty prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej."

Rodzi to wątpliwość, który podmiot wówczas będzie ponosił odpowiedzialność za przetwarzanie danych w rejestrze przy pomocy systemu ZUS, np. za identyfikację naruszeń i ich zgłoszeń do organu, czy też identyfikację incydentów w rozumieniu przepisów o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, np. uniemożliwienie dostępu do rejestru wskutek cyberataku.

Priorytetowe dla tworzenia regulacji jest dokonanie przez projektodawcę oceny co do tego jakie jest rzeczywiste, a nie deklarowane wykonywanie operacji przetwarzania danych.

Na ten aspekt wskazuje również Europejska Rada Ochrony Danych (EROD) w publikowanych wytycznych dotyczących szeregu różnych zagadnień z zakresu przetwarzania danych. W kwestii ról określonych podmiotów EROD 7 lipca 2021 r. przyjęła Wytyczne 07/2020 dotyczące pojęć administratora i podmiotu przetwarzającego zawartych w RODO, w których wskazała, że pojęcia administratora, współadministratora i podmiotu przetwarzającego są pojęciami funkcjonalnymi w tym sensie, że ich celem jest podział obowiązków zgodnie z rzeczywistymi rolami stron oraz pojęciami autonomicznymi w tym sensie, że powinno się je interpretować głównie zgodnie z prawem Unii o ochronie danych. Oznacza to, że status prawny podmiotu jako administratora musi zasadniczo być określany przez jego rzeczywistą działalność w określonej sytuacji.

Projekt ustawy w **art. 47z ust. 2** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 stanowi, że: „Administratorzy danych osobowych zawartych w rejestrze, w przypisanych im zakresach, o których mowa w ust. 1, wdrażają środki techniczne i organizacyjne służące przetwarzaniu danych osobowych, w tym ich udostępnianiu, zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych oraz realizują inne obowiązki i powinności wynikające z przypisanej im roli administratora w rozumieniu art. 4 pkt 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (...)".

O ile zwrócenie uwagi projektodawcy na obowiązki administratora należy ocenić pozytywnie, niemniej zauważyć należy, że wynikają one już wprost z ww. rozporządzenia,

które z uwagi na swój charakter jest w polskim systemie prawnym stosowane bezpośrednio. **Nie ma zatem konieczności tworzenia norm prawnych, które powtarzają regulacje wynikające z ogólnego rozporządzenia o ochronie danych**.

Z powyższego brzmienia przepisu nie wynika także, czy każdy ze wskazanych administratorów indywidualnie, czy też w odrębny sposób wdraża środki techniczne i organizacyjne służące przetwarzaniu danych osobowych w jednym rejestrze publicznym.

Powyższa uwaga dotyczy również projektowanego **art. 48a ust. 4** ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

8. Pozostałe uwagi do projektu ustawy.

8.1. Artykuł 3a ust. 2 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Dla organu ochrony danych nie jest jasne, dlaczego podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub punkt opieki dziennej ma przetwarzać dane dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przepisy ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 nie powinny regulować przetwarzania danych dla celów związanych z systemem ubezpieczeń społecznych. W zakresie realizacji zadań ZUS nowelizacji powinna podlegać raczej ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych, której domeną jest określenie wszystkich celów przetwarzania danych i sposobów ich przetwarzania. Nowelizowana ustawa ma regulować przetwarzanie danych przez m.in. podmioty tworzące żłobki, kluby dziecięce lub punkty opieki dziennej.

8.1. Artykuł 48b pkt 4 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

Proponuje się, **aby certyfikat potwierdzający ukończenie szkolenia zawierał imię (imiona) i nazwisko osoby** (a nie imię i nazwisko – jak to wygląda w obecnym brzmieniu przepisu), **której wydano certyfikat.** Zgodnie z art. 48c pkt 1 ww. ustawy podmiot prowadzący szkolenia prowadzi ewidencję osób, które ukończyły te szkolenia obejmującą m.in. imię (imiona) i nazwisko.

8.2. Artykuł 24 pkt 8 projektu ustawy, który dotyczy zmian w art. 44 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziców w aktywności zawodowej oraz wychowaniu dziecka – „Aktywny rodzic"

Organ nadzorczy rekomenduje aby doprecyzować, **w jaki sposób** oraz **z wykorzystaniem jakich rejestrów publicznych** ma nastąpić ustalenie bądź weryfikacja przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawa do danego świadczenia. Wątpliwości budzi bowiem sformułowanie: „jest obowiązany do samodzielnego uzyskania lub weryfikacji, drogą elektroniczną z rejestrów publicznych, w tym z rejestru PESEL(...)".

8.3. art. 29 ust. 5 pkt 5 projektu ustawy

Proponuje się uzupełnienie przepisu o dodane sformułowania „- o ile posiada" w odniesieniu do przetwarzania adresu poczty elektronicznej, analogicznie do ust. 7 pkt 4.

8.4. Artykuł 29 ust. 7 projektu ustawy

Warto rozważyć **dodanie danych w postaci imienia (imion) i nazwiska dziennego opiekuna do katalogu informacji wprowadzanych do rejestru przez podmioty zatrudniające dziennych opiekunów**. Zauważyć należy, że zgodnie z ust. 5 ww. przepisu dyrektorzy żłobków oraz osoby kierujące pracą klubów dziecięcych są obowiązani wprowadzić do rejestru informacje o opiekunach w tych żłobkach lub klubach dziecięcych obejmujące m.in. imię (imiona) i nazwisko.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że uwagi organu nadzorczego przedstawiane w toku prac legislacyjnych mają charakter eksperckich wskazówek dla projektodawcy (wnioskodawcy), który podejmuje decyzję co do ostatecznego kształtu przyjmowanych przepisów i odpowiada za zapewnienie ich zgodności również z przepisami o ochronie danych osobowych. Wyrażam jednocześnie nadzieję, że uwzględnienie powyższych uwag będzie pomocne w tym procesie i przyczyni się do podwyższenia poziomu ochrony danych osobowych w projektowanych przepisach.

Łączę wyrazy szacunku

Mirosław Wróblewski
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych

/-dokument w postaci elektronicznej
podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym/